

S. Z. / R. T.

Prace doktorskie z historii nauki

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 18/2, 434-435

1973

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ODZNACZENIE POLSKIEGO HISTORYKA FARMACJI
DRA W. W. GŁOWACKIEGO

W lipcu 1972 r. towarzystwo Die Deutsche Gesellschaft für Geschichte der Pharmazie, mające swą siedzibę w Frankfurcie n. Menem i Mittenwaldzie (NRF) odznaczyło dra farmacji Witolda Włodzimierza Głowackiego z Poznania nowo ufundowanym medalem Fritza Ferchla (1892—1953), współzałożyciela Międzynarodowego Towarzystwa Historii Farmacji i założyciela Niemieckiego Muzeum Aptekarskiego.

Medal przedstawia podobiznę Ferchla, na rewersie — wokół reliefu gotyckiego mózdzierza — umieszczony jest napis: *Pharmaciae historiae vim repraesentando auxit.*

Doktor Głowacki jest autorem licznych rozpraw z zakresu historii farmacji w Polsce, dotyczących głównie dawnego aptekarstwa, ewolucji zawodu farmaceutycznego, dziejów stowarzyszeń aptekarskich oraz udziału farmaceutów w życiu społecznym i walkach narodowo-wyzwoleńczych. Od wielu lat jest wykładowcą historii farmacji Akademii Medycznej w Poznaniu.

Z Zespołem Historii Nauk Medycznych ZHNiT współpracuje dr Głowacki od chwili jego powstania, biorąc czynny udział w realizowaniu prac badawczych.

B. K.

PRACE DOKTORSKIE Z HISTORII NAUKI

W dniu 25 listopada 1972 r. w Instytucie Filozofii przy Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgra Józefa Andrzeja Stuchlińskiego na temat *Mechanicyzm jako filozofia biologii w świetle organizmalizmu Ludwika von Bertalanffy'ego*. Rozprawa przygotowana została pod kierunkiem doc. Władysława Krajewskiego; recenzentami byli: prof. A. Urbanek i doc. J. Such.

Część zasadnicza pracy składa się z trzech rozdziałów: 1. *Filozofia jako punkt wyjścia biologii nowożytnej*; 2. *Biologia nowożytna jako realizacja programów filozoficznych*; 3. *Dialektyczne wyjaśnienie genezy podstaw mechanistycznej biologii nowożytnej*. Rozprawa J. A. Stuchlińskiego stanowi interesujące studium historyczno-metodologiczne.

W wyniku pomyślnej obrony pracy Rada Naukowa Instytutu Filozofii przy Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego nadała magistrowi Stuchlińskiemu stopień naukowy doktora filozofii.

S. Z.

*

2 stycznia 1973 r. w Instytucie Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk odbyła się publiczna obrona dysertacji doktorskiej mgr Henryki Hołda-Róźiewicz. W pracy, zatytułowanej *Ludwik Krzywicki jako teoretyk społeczeństw pierwotnych*, doktorantka dokonała analizy dorobku L. Krzywickiego w zakresie badań nad społeczeństwami pierwotnymi na tle jego epoki i przy uwzględnieniu jego biografii intelektualnej. Najwięcej miejsca poświęciła w niej rekonstrukcji generalnych założeń światopoglądowych, teoretycznych i metodologicznych przyjętych przezeń w studiach nad społeczeństwami pierwotnymi, traktowanymi jako najwcześniejszy etap rozwoju ludzkości. Tę prawie zupełnie nie znaną dotąd, a najbardziej szernią, stronę twórczości Krzywickiego ukazała w kontekście teoretycznego

dorobku ewolucjonizmu w etnologii, a głównie najwybitniejszego przedstawiciela kierunku Lewisa H. Morgana, którego koncepcje były dla Krzywickiego punktem wyjścia do dalszych rozważań. Po przedstawieniu zasadniczych wyników badań Krzywickiego nad pierwocinami więzi społecznej, formacjami i ustrojami gospodarczymi w epokach dzikości i barbarzyństwa oraz stosunkami demograficznymi społeczeństw pierwotnych, H. Hołda-Róziewicz skonfrontowała stanowisko Krzywickiego z teorią ewolucjonistów, by dojść ostatecznie do wniosku, iż chociaż spuścizna Krzywickiego mieści się w klimacie myśli ewolucjonistycznej to jednak nie przystaje w pełni do modelu ewolucjonizmu klasycznego. Elementy wyróżniające Krzywickiego od ewolucjonistów doktorantka zebrała w zakończeniu pracy.

Rozprawa napisana została pod kierunkiem doc. dra Jerzego Szaackiego, a recenzowana była przez doc. dra Tadeusza Kowalika, prof. dra Jana Lutyńskiego i prof. dra Bogdana Suchodolskiego.

Rada Naukowa Instytutu Filozofii i Socjologii PAN jednogłośnie nadała Henryce Hołda-Róziewicz stopień naukowy doktora nauk humanistycznych.

R. T.

PRZED OBCHODAMI KOPERNIKOWSKIMI

Obchody kopernikowskie w skali ogólnosiwiatowej zostaną zapoczątkowane w dniu 19 lutego 1973 r., dokładnie w 500 rocznicę urodzin Mikołaja Kopernika, uroczystością zatytułowaną *UNESCO w hołdzie Mikołajowi Kopernikowi*. Uroczystości tej przewodniczyć będzie dyrektor generalny UNESCO, Rene Maheu. W jej ramach wykonana zostanie m.in. *Kosmogonia* Krzysztofa Pendereckiego.

Na ostatniej, 17 sesji konferencji generalnej UNESCO uchwalona została przez aklamację rezolucja w sprawie uczczenia 500 rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika. Współautorami rezolucji były delegacje: Egiptu, Finlandii, Francji, Indii, Meksyku, Polski, Włoch, Stanów Zjednoczonych i ZSRR. Rezolucja wzywa m.in. państwa członkowskie komisje narodowe, jak też zainteresowane międzynarodowe organizacje pozarządowe, aby uczciły rocznicę wielkiego uczonego oddając mu hołd i rozszerzając międzynarodową współpracę naukową, zwłaszcza w badaniach kosmosu i w wykorzystaniu ich dla dobra całej ludzkości, w interesie pokoju i postępu.

W lutym, także staraniem UNESCO, otwarta zostanie w Paryżu międzynarodowa wystawa poświęcona wielkiemu astronomowi. Na ekspozycji tej, która czynna będzie przez osiem tygodni w paryskiej Bibliotece Narodowej, pokazane zostaną instrumenty astronomiczne, traktaty, dokumenty i dzieła sztuki z kilkunastu krajów Europy. Najciekawsze zbiory przedstawi Polska (komisarzem polskiej części jest prof. Karol Estreicher), która zaprezentuje m.in. pochodzące ze zbioru Collegium Maius przyrządy astronomiczne, którymi musiał posługiwać się Kopernik w czasie jego studiów na Uniwersytecie Jagiellońskim. Wystawa pokazana zostanie także w Stanach Zjednoczonych.

W początkach 1973 r. wydana zostanie również specjalna publikacja UNESCO poświęcona Kopernikowi. Omówi ona wpływ myśli Kopernikowskiej na przekształcanie się świata i rozwój nauki, działalność Kopernika jako astronoma i ekonomisty. Międzynarodowy ośrodek CİNTE organizuje w roku przyszłym kolokwium na temat *Kopernik a nowe spojrzenie na świat*.

22 lutego odbędzie się uroczyste posiedzenie kopernikańskie, które wspólnie zorganizują w Berlinie Akademia Nauk oraz Rada Ministrów NRD, Komitet Kopernikowski NRD wyda także okolicznościową publikację. Na uniwersytetach NRD odbędą się sesje kopernikowskie. W Berlinie udostępniona zostanie zwiedzającym wielka wystawa poświęcona życiu i dziełu Mikołaja Kopernika. Także w lutym